

רמב"ם הלכות שבת פרק א

הלכה יז

כל המקלקלין פטורין, כיצד הרי שחבל ז בחבירו או בבהמה דרך השחתה וכן אם קרע בגדים או שרפן או שבר כלים דרך השחתה הרי זה פטור, חפר גומה ואינו צריך אלא לעפרה הרי זה מקלקל ופטור אף על פי שעשה מלאכה הואיל וכוונתו לקלקל פטור.

רמב"ם הלכות שבת פרק ח

הלכה ז

הדש כגרוגרת חייב ואין דישה אלא בגדולי קרקע, והמפרק הרי הוא תולדת ה הדש, החולב את הבהמה חייב משום מפרק וכן החולב בחי שיש לו עור חייב משום מפרק, והוא שיהיה צריך לדם שיצא מן החבורה, אבל אם נתכוון להזיק בלבד פטור מפני שהוא מקלקל, ואינו חייב עד שיהיה בדם או בחלב שהוציא כגרוגרת. +/השגת הראב"ד/ ואינו חייב עד שיהיה בדם או בחלב שיוציא כגרוגרת. א"א וכי המשקין שיעורן כגרוגרת והלא חלב כדי גמיעה ושאר המשקין שיעורן חלוקין. +

הלכה ח

במה דברים אמורים בחובל בבהמה וחיה ועוף וכיוצא בהם, אבל החובל בחבירו אף על פי שנתכוון להזיק חייב מפני נחת רוחו שהרי נתקררה דעתו ושככה חמתו והרי הוא כמתקן, ואף על פי שאינו צריך לדם שהוציא ממנו חייב. +/השגת הראב"ד/ אבל החובל בחבירו אף על פי שנתכוון להזיק חייב מפני נחת רוחו. א"א כמה נפלאים דבריו ומתמיהין אסופותיו שהרי אפילו קריעת בגדיו אם לא להטיל אימה על אנשי ביתו קראוהו עובד ע"ז (שבת קה) וכ"ש חובל בחבירו (ואפילו) לנקימה. +

רמב"ם הלכות שבת פרק י

הלכה י

הקורע כדי לתפור שתי תפירות על מנת לתפור שתי תפירות חייב, אבל הקורע להפסידה פטור מפני שהוא מקלקל, הקורע בחמתו או על מת שהוא חייב לקרוע עליו חייב מפני שמיישב את דעתו בדבר זה וינוח יצרו והואיל וחמתו שוכת בדבר זה הרי הוא כמתקן וחייב, והפוחת בית הצואר בשבת כ חייב.

רמב"ם הלכות שבת פרק יב

הלכה א

המבעיר כל שהוא חייב, והוא שיהא צריך לאפר, אבל אם הבעיר דרך השחתה א פטור מפני שהוא מקלקל, והמבעיר גדישו של חבירו או השורף דירתו חייב אף על פי שהוא משחית, מפני שכוונתו להנקם משונאו והרי נתקררה דעתו ושככה חמתו ונעשה כקורע על מתו או בחמתו שהוא חייב, וכחובל בחבירו בשעת מריבה שכל אלו מתקנים הן אצל יצרן הרע, וכן המדליק את הנר או את העצים בין להתחמם בין להאיר הרי זה חייב, המחמם את הברזל כדי לצרפו במים הרי זה תולדת מבעיר וחייב. +/השגת הראב"ד/ המבעיר כל שהוא חייב והוא שיהיה צריך לאפר. א"א ואם הבעיר תחת תבשילו חייב שתיים. /השגת הראב"ד/ והמבעיר גדישו של חבירו וכו' שכל אלו מתקנים הן אצל יצרן הרע. א"א כל זה הבל ורעות רוח. /השגת הראב"ד/ הרי זה תולדת מבעיר וחייב. א"א ולמה לא משום מבשל כמו סיכתא לאתונא דמרפא רפי והדר קמיט (שבת עד), והמחמם את הגחלת והמצרפו במים אינו מכבה אבל הוא מכה בפטיש שגומר את חסומו מ"מ חיוב אין בו דצרוף דרבנן הוא. +

מגיד משנה הלכות שבת פרק ח

הלכה ח

[ח] בד"א בחובל בבהמה וחיה וכיוצא בהן וכו'. פירוש דעת רבינו הוא לחייב אף בחובל בבהמה של חברו דרך נקמה שאע"פ שאינו צריך לדם חייב מפני שנתקררה דעתו וכמו שיתבאר פרק י' גבי הקורע בחמתו ובפרק י"ב גבי המבעיר גדישו של חבירו. והדין הזה יצא לו מסוגיא שבפ' האורג (שם ק"ה ב') ששנינו שם הקורע בחמתו ועל מתו פטור וכל המקלקלין פטורין והקשו מברייתא דתניא הקורע בחמתו ובאלו על מתו חייב ואף על פי שחלל שבת יצא ידי קריעה ודחקו בתירוץ מתו (וחמתו). ולבסוף תירצו גבי חמתו הא ר' יהודה הא ר"ש מתני' ר"ש דפטור מלאכה שאינה צריכה לגופה ברייתא ר' יהודה דמחייב. פירש"י ז"ל שזה התירוץ עולה אפילו לקושית מתו (וחמתו) והקשו אימר דשמעת ליה לר' יהודה במתקן במקלקל מי שמעת ליה ותירצו הא נמי מתקן הוא דקא עביד נחת רוח ליצרו ואקשינן וכה"ג מי שרי והא תניא ר"ש ב"א אומר הקורע כליו בחמתו כו' יהי בעיניך כעובד גלולים ותירצו לא צריכא דקא בעי למירמי אימתא אינשי ביתיה. וממ"ש מתקן הוא דקא עביד נחת רוח ליצרו למד רבינו שכיון שהוא פוסק כר' יהודה במלאכה שאינה צריכה לגופה שהוא חייב עליה כל שהוא עושה הדבר דרך נקמה וכעס הרי זה נקרא מתקן אצל יצרו וחייב. ומ"ש וכה"ג מי שרי לא רצו להקשות על הדין שאמרו שהוא מתקן אצל יצרו אלא לומר ובחול נמי מי שרי כלומר שהיה להם לומר בברייתא ודבר זה אף בחול אסור וכמו שהזכירו בכיוצא בזה בברייתא פרק המצניע (שם צ"ד): גבי נוטל פי הזוג ואזכירה פרק ט'. ועוד שבכאן שנו קורע בחמתו אצל קורע באבלו על מתו ונראה שכשם שבחול זה מותר כך מותר זה ולא היה להם לשנות סתם דבר שהוא אף בחול כעובד גלולים ותירצו שהברייתא מדברת בדבר שהוא מותר גמור בחול או שחלק ממנו מותר גמור בחול וכגון דקא בעי למרמי אימתיה אינשי ביתיה ולפיכך לא הזכירו איסור קצת הדבר בחול ולענין חיוב שבת כולן שוין. כנ"ל לדעת רבינו. אבל רש"י ז"ל והמפרשים האחרונים פירשו שהוא מקשה על התירוץ לומר דכיון דלא שרי לאו מתקן הוא ותירצו דברייתא דמחייב בגוונא דשרי הוא בדוקא וכגון דקא עביד למירמא אימתא אינשי ביתיה. וזה דעת ההשגות וכ"כ שם א"א כמה נפלאים דבריו ומתמיהים אסופותיו שהרי אפילו קריעת בגדיו אם לא להטיל אימה קראוהו עובד גלולים כ"ש חובל בחבירו ואפילו לנקמה, ע"כ:

רמב"ם הלכות שבת פרק א

הלכה ה

דברים המותרים לעשותן בשבת ובשעת עשייתן אפשר שתעשה בגללן מלאכה ואפשר שלא תעשה, אם לא נתכוין לאותה מלאכה הרי זה מותר, כיצד גורר אדם א מטה וכסא ומגדל וכיוצא בהן ב בשבת ובלבד שלא יתכוין לחפור חריץ בקרקע בשעת גרירתן, ולפיכך אם חפרו הקרקע אינו חושש בכך לפי שלא נתכוין, וכן מהלך ג אדם על גבי עשבים בשבת ובלבד שלא יתכוין לעקור אותן, לפיכך אם נעקרו אינו חושש, ורוחץ ידיו בעפר הפירות וכיוצא בו ובלבד שלא יתכוין להשיר השיער, לפיכך אם נשר אינו חושש, פרצה דחוקה מותר להכנס בה בשבת אף על פי שמשיר צרורות, **וכן כל דבר שאינו מתכוין כגון זה הרי זה מותר.**

הלכה ו

עשה מעשה ונעשית בגללו מלאכה שודאי תעשה בשביל אותו מעשה אף על פי שלא נתכוין לה חייב, שהדבר ידוע שאי אפשר שלא תעשה אותה מלאכה, כיצד הרי שצרך לראש עוף לשחק בו לקטן וחתך ראשו בשבת אע"פ שאין סוף מגמתו ד להריגת העוף בלבד חייב שהדבר ידוע שאי אפשר שיחתוך ראש החי ויחיה אלא המות בא בשבילו וכן כל כיוצא בזה.

הלכה ז

כל העושה מלאכה בשבת אף על פי שאינו צריך לגופה של מלאכה חייב עליה, כיצד הרי שכבה את הנר מפני שהוא צריך לשמן או לפתילה כדי שלא יאבד או כדי שלא ישרף או כדי שלא יבקע חרש של נר חייב, מפני שהכיבוי מלאכה והרי נתכוין לכבות ואף על פי שאינו צריך לגוף הכבוי ולא כבה אלא מפני השמן או מפני החרש או מפני הפתילה הרי זה חייב, וכן המעביר את הקוץ ארבע אמות ברשות הרבים או המכבה את הגחלת כדי שלא יזוקו בהן רבים חייב ואף על פי שאינו צריך לגוף הכבוי או לגוף ההעברה אלא להרחיק ההזק הרי זה חייב וכן כל כיוצא בזה. +/השגת הראב"ד/ כל העושה מלאכה בשבת אף על פי שאינו צריך לגופה של מלאכה חייב עליה. א"א ר"ח = רבינו חננאל = ז"ל פסק כר"ש שהוא פוטר מדאמריין פרק נוטל רבא כר"ש ס"ל דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור עליה. +

רמב"ם הלכות שבת פרק י

הלכה יז

המפיס שחין בשבת כדי להרחיב פי המכה כדרך שהרופאין עושין שהן מתכוונין ברפואה להרחיב פי המכה הרי זה חייב משום מכה בפטיש שזו היא מלאכת הרופא, **ואם הפיסה להוציא ממנה הליחה שבה הרי זה מותר.** +/השגת הראב"ד/ וזו היא מלאכת [וכו']. /א"א/ נסחא אחרינא מלאכת בונה. +

הלכה כג

צבי שנכנס לבית ונעל אחד בפניו חייב, נעלוהו שנים פטורין, אם אין אחד יכול לנעול ונעלוהו שנים חייבין, ישב אחד על הפתח ולא מלאהו וישב השני ומלאהו השני חייב, ישב הראשון ומלאהו ובא השני וישב בצדו אף על פי שעמד הראשון והלך לו הראשון חייב והשני לא עשה ק כלום ומותר לו לישב במקומו עד הערב ולקח הצבי, למה זה דומה לנועל ביתו לשמרו ונמצא צבי שמור בתוכו שלא עשה כלום, נכנסה לו צפור תחת כנפיו וישב ומשמרה עד שתחשך ומותר.

הלכה כה

רמשים המזיקין כגון נחשים ועקרבים וכיוצא בהן אף על פי שאינן ממתין הואיל ונושכין מותר לצוד אותם בשבת *, והוא שיתכוין להנצל מנשיכתן, כיצד הוא עושה ת כופה כלי עליהן או מקיף עליהן או קושרן כדי שלא יזיקו.

ר' חיים הלוי הלכות שבת פרק י

הלכה יז

ז"ל המפיס שחין בשבת כדי להרחיב פי המכה כדרך שהרופאים עושין שהן מתכוונין ברפואה להרחיב פי המכה הרי זה חייב וכו' ואם הפיסה להוציא ממנה הליחה שבה הרי זה מותר עכ"ל.

ובהכ"ה ז"ל רמשים המזיקין כגון נחשים ועקרבים וכיוצא בהן וכו' מותר לצוד אותן בשבת והוא שיתכוין להנצל מנשיכתן כיצד הוא עושה כופה כלי עליהן או מקיף עליהן או קושרן כדי שלא יזיקו עכ"ל. ובמגיד משנה שם הקשה מהא דאיתא בשבת דף ק"ז ע"ב איכא דמתני לה אהא המפיס מורסא בשבת אם לעשות לה פה חייב אם להוציא ממנה לחה פטור, מאן תנא אמר ר'

יהודה אמר רב ר' שמעון היא דאמר מלאכה שאין צריכה לגופה פטור עליה, ואיכא דמתני לה אהא הצד נחש בשבת אם

מתעסק בו שלא ישכנו פטור אם לרפואה חייב מאן תנא אמר ר' יהודה אמר רב ר' שמעון היא דאמר מלאכה שאין צריכה

לגופה פטור עליה, **וא"כ הרמב"ם דפסק בפ"א שם דמלאכה שאין צריכה לגופה חייב עליה א"כ איך פסק בהנך תרתי**

דמפיס מורסא וצידת נחש דמותר כשאינו מתכוין לעשות לה פה או לצוד, עיין שם בדברי המ"מ.

והנה בשבת דף ג' [ע"א] קאמר שמואל כל פטורי דשבת פטור אבל אסור בר מהני תלת דפטור ומותר ואלו הן צידת צבי וצידת נחש ומפיס מורסא, וכבר הקשו שם התוס' בשם בה"ג דהרי שמואל בעצמו פוסק בדף מ"ב שם דמלאכה שאין צריכה

לגופה חייב עליה ואיך שרי להו למפיס מורסא וצידת נחש משום צערא כיון דהוי מלאכה גמורה מד"ת.

והנראה לומר בזה, דהנה באמת במפיס מורסא דהיתרה הוא כשאינו מתכוין לעשות לה פה רק להוציא ממנה ליחה,

וכדתנן כן להדיא במתני' דאם לעשות לה פה חייב ורק אם כוונתו הוא להוציא ממנה הליחה בלבד אז הוא דשרי, וא"כ הא

נמצא דהוי באמת דבר שאינו מתכוין דפטור בשבת לכו"ע, ואף על גב דהוי פסיק רישיה, אכן הרי דעת הערוך היא

דפסיק רישיה דלא ניחא ליה מותר, הובא בתוס' שבת דף ק"ג ועוד בכמה דוכתי, וכן בהך דצידת נחש לפי המבואר

בדברי הרמב"ם שכתב וז"ל מותר לצוד אותן בשבת והוא שיתכוין להנצל מנשיכתן עכ"ל. וא"כ הא נמצא דאינו מתכוין

כלל לצוד רק להציל עצמו בלבד, וא"כ הא הוי דבר שאינו מתכוין בפסיק רישיה דלא ניחא ליה דפטור בשבת לכו"ע

לדעת הערוך. אלא דלפ"ז צ"ע הסוגיא דתלי להו בדין מלאכה שאין צריכה לגופה והא הוי דבר שאינו מתכוין, דבשבת

מותר מן התורה לכו"ע, וצ"ע.

והנה בכריתות דף כ' [ע"א] ת"ר החותה גחלים בשבת חייב חטאת רשב"א אומר משום ר"א בר' צדוק חייב שתיים מפני שהוא מכבה את העליונות ומבעיר את התחתונות וכו' רב אשי אמר כגון שנתכין לכבות והובערו מאליהן ות"ק סבר לה כר' שמעון דאמר דבר שאינו מתכין פטור ור"א בר' צדוק סבר לה כר' יהודה דאמר דבר שאינו מתכין חייב, ובתוס' שם הקשו דהרי הא דדבר שאינו מתכין אסור בשבת הוא רק מדרבנן ואיך קאמר הכא דחייב שתיים, ותירצו דאירי בגוונא דהוי פסיק רישיה, ואי משום דבר שאינו מתכין באמת היה חייב הכא משום מבעיר לכו"ע דהא מודה ר"ש בפסיק רישיה דחייב, אלא דכיון דאין צריך לההבערה א"כ הא הוי מלאכה שאין צריכה לגופה ותליא בפלוגתא דר"ש ור"י במלאכה שאין צריכה לגופה אם חייבין עליה אם לא, ולפ"ז הא נמצא דלאו דוקא נקט הכא הגמ' לשון דבר שאינו מתכין ופירושו הוא באמת מלאכה שאין צריכה לגופה. אכן יעו"ש ברמב"ם משגגות ז, יב שפסק בהך דהחותה גחלים בשבת דרק אם נתכין לכבות ולהבעיר הוא דחייב שתיים, הא אם הובערו מאליהן אינו חייב אלא אחת, ואע"ג דהרמב"ם הרי פסק דמלאכה שאין צריכה לגופה חייבין עליה, וש"מ דמפרש להסוגי' כפשטה דתליא בפלוגתא דדבר שאינו מתכין, וכיון דקי"ל דדבר שאין מתכין מותר משום הכי הוא דפסק הרמב"ם דאינו חייב שתיים רק אם נתכין לכבות ולהבעיר, ולפ"ז הדרא קושית התוס' לדוכתה. ונראה לומר, דהנה הא דדבר שאינו מתכין אינו אסור רק מדרבנן גבי שבת לכו"ע, כמבואר בתוס' יומא דף ל"ד [ע"ב ד"ה הני] ועוד בכמה דוכתי, הא הוי הטעם בזה משום דגבי שבת כתיב מלאכת מחשבת וכשאינו מתכין לא הוי מלאכת מחשבת, אבל עיקר הפלוגתא דדבר שאינו מתכין בכל התורה כולה אי מותר או אסור הוא זה באמת בעיקר הד"ת, ומאן דאסר דבר שאינו מתכין ס"ל דאסור מן התורה, וכמבואר להדיא בשבת דף קל"ג [ע"א] גבי קציצת בהרת דלמ"ד דבר שאינו מתכין אסור אסור מד"ת, וכדמוקי ליה להקרא כן עיין שם בהסוגיא, אלא דגבי שבת איסורו הוא רק מדרבנן מטעמא אחרינא משום דלא הוי מלאכת מחשבת, ושני דינים הם, דין דבר שאינו מתכין של כל התורה, ודין מלאכת מחשבת דשבת. והן נראה דהנך שני דינים חלוקין הן ביסוד דינם מהדדי, דבדין דבר שאינו מתכין העיקר תלוי בכוונתו ורצונו, ואפילו אם יודע בודאי שיעשה הדבר והוא עושה את הדבר בדעת, מ"מ תלוי בכוונתו אם מתכין לזה אם לא, וכמבואר להדיא בפסחים דף כ"ה [ע"ב] איתמר הנאה הבאה לאדם בעל כרחו אביי אמר מותרת ורבא אמר אסורה וכו' כי פליגי דלא אפשר וקא מיכין ואליאב דר"ש דאזיל בתר כוונה כו"ע לא פליגי דאסור, הרי דאע"ג שיודע בודאי שמגיע לו ההנאה מ"מ אם מתכין אסור ואם אינו מתכין שרי, ועיין בתוס' שם שכתבו דאירי היכא דלא הוי פסיק רישיה, אכן הר"ן בפ' גיד הנשה חולק על זה וס"ל דאיסור הנאה שאני וחשוב דבר שאינו מתכין גם בפסיק רישיה, וכן הוא דעת הרמב"ם בפ"ד ממאכלות אסורות ה"ב שפסק בסתמא דהנאה הבאה לו לאדם בעל כרחו ולא קא מיכין שרי, ומדתם הדברים ש"מ דגם בפסיק רישיה מותר. אכן אף על גב דאיסור הנאה שאני מ"מ מדתלי לה הגמ' בפלוגתא דר"י ור"ש בדבר שאינו מתכין ש"מ מיהא דהדין דדבר שאינו מתכין בניחותא דידיה וכוונתו תליא מילתא, וכדחזינן דאע"ג דבאה לו ההנאה ודאי מ"מ כל שאינו מתכין להנאה הוי בכלל דבר שאינו מתכין, משא"כ בדין מלאכת מחשבת אין יסוד דינו תלוי כלל בכוונה ורצונו, כי אם בדעת שעושה את המלאכה, וזהו יסוד הך דינא דמלאכת מחשבת שיעשה את המלאכה בדעת ומחשבה, וכדמצינו בכריתות דף י"ט [ע"ב] דמתעסק בשבת פטור משום דמלאכת מחשבת אסרה תורה, ובב"ק דף כ"ו [ע"ב] היתה אבן מונחת לו בחיקו ועמד ונפלה לענין שבת פטור מלאכת מחשבת אסרה תורה, ובכל הני לא נעשית המלאכה בדעתו כלל, והיינו משום דזהו עיקר הפירוש דמלאכת מחשבת שהמלאכה תהא נעשית במחשבה ודעת, וא"כ הכא נמי היכא דאינו מתכין דלא חשיבא מלאכת מחשבת ג"כ עיקר דינו הוא משום דלא נעשית המלאכה בדעתו כלל, אבל לא דכוונתו בעינן שיכין לזה.

ולפ"ז נראה בפסיק רישיה דמבואר בגמ' דמודה בזה ר"ש דחייב, דדעת הערוך בזה דהיינו דווקא בניחא ליה, חלוק בזה דין מלאכת מחשבת מדין דבר שאינו מתכין, דבדין דבר שאינו מתכין של כל התורה כולה, דעיקר דינו הוא שיהא רצונו וכוונתו לזה, שם הוא דתלוי בניחא ליה, ואי לאו הכי נהי דהוי פסיק רישיה והאיסור יעשה בבירור, אבל מ"מ כל דלא ניחא ליה מתכין מיהא לא הוי, והוי בכלל דבר שאינו מתכין דמותר, אבל בדין מלאכת מחשבת דלא בעינן כלל רצונו וכוונתו, אלא שתעשה המלאכה בדעתו ומחשבתו, א"כ אין דינו תלוי כלל בניחא ליה, כי אם דכל דהוי פסיק רישיה והמלאכה ידועה לו שמוכרחת להעשות מיקרי נעשית המלאכה בדעתו והויא בכלל מלאכת מחשבת. ולפ"ז נמצא, דדבר שאינו מתכין בפסיק רישיה דלא ניחא ליה לדעת הערוך גם שבת דינה כמו כל התורה כולה, ולר"י דס"ל דדבר שאינו מתכין אסור מד"ת בכל התורה כולה גם בשבת אסור וחייבין עליו, כיון דהרי היא בכלל מלאכת מחשבת, ורק דין דבר שאינו מתכין ביה. ומעתה מתישבא היטב הסוגיא דכריתות בנתכין לכבות והובערו מאליהן דאיתא שם דלר"י דאמר דבר שאינו מתכין אסור חייב מחייב, ולא קשה תו מה דבשבת דבר שאין מתכין גם לר"י אינו אסור אלא מדרבנן, דהכא שאני כיון דהוי פסיק רישיה א"כ שפיר הוי בכלל מלאכת מחשבת ואף על גב דלא ניחא ליה, ורק דין דבר שאינו מתכין של כל התורה דתלוי בניחותא דידיה ומחשבתו וכוונתו, לזה הוא דמהני הך דלא ניחא ליה שיהא בכלל דבר שאינו מתכין, וזהו דתלי לה הגמ' בפלוגתא דר' יהודה ור' שמעון, דלר"י דאמר דבר שאינו מתכין אסור גם חייב מחייב, ורק לר"ש הוא דמיפטר, ומיושב נמי דעת הרמב"ם שפסק בנתכין לכבות והובערו מאליהן דפטור ואף על גב דמלאכה שאין צריכה לגופה חייב מחייב, כיון דהכא לאו מלאכה שאין צריכה לגופה היא, ורק דהוי דבר שאינו מתכין וכהסוגיא דכריתות, ובדבר שאינו מתכין הא קי"ל כר"ש דשרי וכמבואר בשבת דף צ"ה [ע"א], וכ"ש דמיפטר.

ולפ"ז הרי מיושב היטב הא דמתיר שמואל מפיו מורסא וצידת נחש, וכמו שכתבנו למעלה משום דהוי בכלל דבר שאינו מתכין כלל, דהפסיק רישיה שבזה הא הוי לא ניחא ליה, ושמואל לטעמיה דס"ל בזבחים דף צ"א [ע"ב] דדבר שאינו מתכין גם בכל התורה כולה מותר, וגם בפסיק רישיה דלא ניחא ליה, וכמבואר בערוך בביאור הסוגיא דזבחים שם, והא דתלי לה הסוגיא דשבת דף ק"ז [ע"א] בדין מלאכה שאין צריכה לגופה, היינו משום דהתם הרי רב הוא דקאמר לה דס"ל בשבת דף מ"ב [ע"א] דדבר שאינו מתכין אסור, וממילא בפסיק רישיה דלא ניחא ליה איכא גם חיובא גם בשבת וכמבואר בהסוגיא דכריתות שהבאנו, ולא מיפטר רק מטעמא דהוי מלאכה שאין צריכה לגופה, והרמב"ם דדעתו כדעת הערוך דפסיק רישיה דלא ניחא ליה הוי בכלל דבר שאינו מתכין דקי"ל דמותר בכל התורה כולה, וכדמוכח כן מדבריו בפ"ז משגגות שהבאנו, על כן שפיר פסק כשמואל דמפיו מורסא וצידת נחש מותרין לכתחילה.